

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 20CoP/145/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421202685  
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1421202685.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členiek senátu JUDr. Michaely Královej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: O. P., narodeného XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: otec - H.. J. P., narodený XX.XX.XXXX, bytom: Na F. XXXX/XX, XXX XX L., zastúpený: JUDr. Lucia Danišovičová, advokátka, so sídlom: Drieňová 1/D, 821 01 Bratislava, IČO: 421 373 14, matka: A.. H. P.K., rod. G., narodená XX.XX.XXXX, bytom: L. XX, XXX XX R., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Zoltán Sťahula, s.r.o., so sídlom Dunajská 6, 811 08 Bratislava, IČO: 50 686 861, o návrhoch rodičov maloletého na rozhodnutie pri nezhode o mieste a spôsobe plnenia školskej dochádzky maloletým, na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 03.06.2022, č.k. 14P/55/2021-261, takto

### rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 03.06.2022, č.k. 14P/55/2021-261, potvrdzuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 03.06.2022, č.k.14P/55/2021-261 rozhodol tak, že návrh otca na prerušenie konania súd zamietla. Súd udeľuje namiesto otca H.. J. P. súhlas so zápisom maloletého O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Na F. XXXX/XX, XXX XX L., do Základnej školy F.. E.. X. Y. R., Š. X, XXX XX R.. Súd určuje, že maloletý O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Na F. XXXX/XX, XXX XX L., bude pokračovať v plnení školskej dochádzky v školskom roku 2021/2022 v Základnej škole F.. E.. X.Z. Y. R., Š. X, XXX XX R., a to až do ukončenia 2. stupňa základného vzdelávania. Návrh otca súd v celom rozsahu zamietla. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že matka maloletého sa v konaní domáhala, aby súd udelil súhlas namiesto otca so zápisom maloletého O. do B. Š. F.. E.. X. Y. R. (ďalej len „Y. R.) a zároveň aby súd určil, že maloletý O. bude pokračovať v plnení povinnej školskej dochádzky na B. Y. R. až do ukončenia školskej dochádzky. Argumentovala tým, že Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 16.09.2021, č.k. 11CoP/266/2021-176 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, ktorým bolo vydané neodkladné opatrenie, ktorým bol nahradený súhlas otca so zápisom maloletého O. na ZŠ v R., s tým že matke bola uložená povinnosť podať návrh vo veci samej v lehote 30 dní od doručenia uznesenia odvolacieho súdu. Poukázala na to, že už pri zápise O. (a jeho brata C.) sa rodičom nepodarilo dospieť k zhode, keď matka navrhovala zápis detí do H., s čím otec nesúhlasil a jeho nesúhlas bol nahradený rozhodnutím súdu (uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/411/2017-240 zo dňa 19.09.2017). Rozhodnutím Okresného úradu Bratislava, odbor školstva, bolo určené pre žiakov X. ročníka s trvalým pobytom v obci J. Š. C. H., že pre územie obce J. Š. a obce H. spoločným

školským obvodom bude školský obvod B. Š., XXX XX, J. Š. XXX. Matka sa so synom C. (O. bratom), presťahovala do R., obom maloletým deťom zmenila trvalý pobyt, pričom pre deti sa spádovou školou stala B. Š.F. Y. R.. Otec mal matke svoj nesúhlas so zápisom odôvodniť tým, že O. má záujem zapísať do Základnej školy v H., kde sú ústretovejší k individuálnemu vzdelávaniu, matku požiadal o súhlas, ktorý mu ona nedala. Matka nesúhlasila s individuálnym vzdelávaním O., poukázala na to, že samotný otec v minulosti navrhoval vzdelávanie detí prezenčnou formou (avšak na Základnej škole v B. L.), k preferencii individuálneho vzdelávania došlo až po vyhrotení konfliktu medzi rodičmi. Mala za to, že otec pri spôsobe vzdelávania O. uprednostňuje svoje záujmy pred záujmami maloletého. Matka poukázala na to, že ani súdy konajúce vo veciach týkajúcich sa maloletého, nemajú relevantné informácie, kde a akým spôsobom bola plnená základná školská dochádzka maloletým O., matka nemá žiadnu vedomosť, ako prebieha jeho vzdelávanie, aké výsledky dosahuje. Poukázala na to, že voči otcovi je vedené trestné konanie vo veci ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Poukázala na to, že v ZŠ v R. by O. mal možnosť výučby s rozšíreným vyučovaním anglického jazyka, prostredie je O. známe, v minulosti sa v areáli školy zúčastňoval mimoškolských aktivít, návšteva rovnakej školy môže súrodencom pomôcť napraviť ich aktuálny vzťah, bratia by si mohli byť navzájom oporou, škola disponuje školským psychológom a špeciálnym pedagógom.

3. Súd prvej inštancie ďalej v odôvodnení uviedol, že otec pôvodne nevidel dôvod na rozhodovanie súdu o návrhu matky, mal za to, že predmet konania, tak ako ho matka vymedzila (pôvodne v návrhu žiadala matka len o nahradenie súhlasu otca so zápisom maloletého O. do ZŠ v R.) bol konzumovaný uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.09.2021, č.k. 11CoP/266/2021-176, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č.k. 14P/21/2021-118, zo dňa 28.06.2021, ktorým bol nahradený súhlas otca so zápisom maloletého O. do ZŠ R.. Poukazoval na to, že maloletý O., podľa neho v dôsledku konania matky, sa matky bojí, nedôveruje jej. Poukazoval na to, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 29.06.2021, č.k. 20CoP/71/2020-936 bol maloletý O. zverený do jeho osobnej starostlivosti, s tým, že tento rozsudok rešpektoval predchádzajúci, štyri roky trvajúci skutkový stav rozdelenia starostlivosti rodičov o maloletého deti. Otec mal za to, že on je tým rodičom, ktorý lepšie pozná maloletého O. a jeho potreby (rešpektoval pri tom, že matka zase lepšie pozná maloletého C. a jeho potreby), mal za to, že je právom maloletého O., aby navštevoval školu, ktorá lepšie zodpovedá jeho potrebám. Uvádzal, že zabezpečil pre O. vzdelávanie od prvého ročníka na inej škole (teda nie na Základnej škole v H., na ktorej bol vedený), s tým, že maloletý tam má povolené individuálne vzdelávanie a dosahuje veľmi uspokojivé školské výsledky (otec však odmietol špecifikovať, akú presne základnú školu maloletý O. od prvého ročníka, až do marca 2022 navštevoval). Uviedol, že O. si riadne plní povinnú školskú dochádzku na základnej škole, ktorá má všetkých 9 stupňov primárneho vzdelávania a nie je žiaden dôvod, aby vo výučbe na tejto škole nepokračoval aj naďalej, s tým, že jeho výučba prebieha formou individuálneho vzdelávania podľa § 23 zákona č. 245/2008 Z.z., je na tento spôsob zvyknutý, plne mu vyhovuje a je v jeho záujme, aby pokračoval práve na takej základnej škole, ktorá má dlhoročné skúsenosti s takouto formou vzdelávania. Rozhodnutie podľa návrhu matky považoval za rozporné so záujmom maloletého O., narúšajúce jeho stabilitu. Vzhľadom na to, že otec následne zapísal maloletého O. na Súkromnú základnú školu v Ž. (ďalej len „Y. Ž.“), navrhoval, aby súd nahradil súhlas matky so zápisom maloletého O. na plnenie Školskej dochádzky do R. Y. Ž. (alebo aby rozhodol, že maloletý O. si bude plniť povinnú školskú dochádzku v R. Y. Ž.), a zároveň aby súd nahradil súhlas matky s podaním žiadosti o povolenie individuálneho vzdelávania podľa § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 245/2008 Z.z. v období od 11.03.2022 do 30.06.2026.

4. Súd prvej inštancie poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 14.05.2014, č.k. 15P/286/2012-251 bolo rozvedené manželstvo rodičov, O., ako aj jeho brat C., boli zverení do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/374/2014-356 zo dňa 14.04.2015, bol zmenený prvoinštančný rozsudok v časti zverenia maloletého O. a jeho brata C., striedavá osobná starostlivosť však ostala zachovaná. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/100/2017-152 zo dňa 19.06.2017 bol O., spolu s jeho bratom C. neodkladným opatrením obaja zverení do osobnej starostlivosti matky. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/360/2017-220 bolo potvrdené neodkladné opatrenie Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 25P/100/2017-152 zo dňa 19.06.2017, ktorým boli obaja O. a jeho brat C. zverení do osobnej starostlivosti matky. Rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/411/2017-240 z 19.09.2017 bolo zmenené uznesenie OS BA IV zo dňa 17.05.2017, č.k. 13P/84/2017-211 tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý (návrh na nahradenie súhlasu matky so zápisom O. a jeho brata C. do ZŠ na ulici P.S. Y. L.) a zároveň bol namiesto otca udelený súhlas so zápisom oboch

maloletých detí na ZŠ v H.. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp.zn. 13P/265/2017 zo dňa 21.09.2019 boli O. a jeho brat C. zverení matke. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 29.06.2021, č.k. 20CoP/71/2020-936 - zmenil prvoinštančné rozhodnutie, pokiaľ ide o zverenie maloletých detí, tak, že maloletého O. zveril do osobnej starostlivosti otca a matke upravil styk s ním. Dňa 30.04.2021 matka požiadala o prijatie O., resp. jeho preradenie do ZŠ v R., otec s tým nesúhlasil. Rozhodnutím ZŠ v R. zo dňa 14.07.2021 bol maloletý O. prijatý na základné vzdelávanie v školskom roku 2021/2022 a zaradený do X. ročníka od 01.09.2021. Otec maloletého sa voči rozhodnutiu o prijatí O. na ZŠ v R. odvolal dňa 29.07.2021. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 14P/21/2021-118, zo dňa 28.06.2021, bol nahradený súhlas otca so zápisom maloletého O. do ZŠ v R., toto uznesenie bolo Krajským súdom v Bratislave uznesením zo dňa 16.09.2021, č.k. 11CoP/266/2021-176 potvrdené, s tým, že matke bola uložená povinnosť podať návrh vo veci samej v lehote 30 dní od doručenia uznesenia odvolacieho súdu. Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 12.05.2022, sp.zn. III. ÚS 137/2022-64 bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 20CoP/71/2020-936 z 29.06.2021 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

5. Súd prvej inštancie poukázal i na to, že podľa prehľadu zameškaných hodín poskytnutého Základnou školou v H., O. neospravedlnene zameškal v prvom ročníku 818 hodín, v druhom ročníku 846 hodín, v treťom ročníku 857 hodín, z toho 375 dištančne, v štvrtom ročníku 374 hodín, z toho 156 dištančne (stav k 19.02.2021). ZŠ v R. dňa 23.02.2022 nariadila O. komisionálne preskúšanie z predmetov slovenský jazyk a literatúra, dejepis, geografia, biológia, matematika, informatika a anglický jazyk. Otec voči rozhodnutiu o nariadení komisionálneho preskúšania podal odvolanie dňa 23.02.2022. Podľa vysvedčenia, ktoré dňa 17.03.2022 vystavila ZŠ v R., bol maloletý O. klasifikovaný zo všetkých predmetov známku nedostatočný. Rozhodnutím Okresného úradu v Bratislave, odboru školstva č. S.-L.-S.-XXXX/XXXXXX z 16.04.2021 bolo (okrem iného) určené územie obce J. Š. a územie obce H. za spoločný školský obvod B. Š., XXX XX J. Š. XXX pre žiakov X. ročníka vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky s trvalým pobytom v obci J. Š. a v obci H. v školskom roku 2021/2022. Rozhodnutím R. v Ž. zo dňa 21.12.2021 bol maloletý O. prijatý na túto súkromnú základnú školu, rozhodnutím zriaďovateľa, občianskeho združenia Ľ. B. S., zo dňa 18.03.2022 o odvolaní matky bolo rozhodnutie R. v Ž. o prijatí maloletého O. na túto základnú školu potvrdené. Matka rozhodnutie napadla správnu žalobou. Rozhodnutím zo dňa 15.03.2022 bolo maloletému O. na R. v Ž. povolené individuálne vzdelávanie podľa § 23 písm. a) a § 24 ods. 2 písm. b) zákona č. 245/2008 Z.z. Matka sa voči tomuto rozhodnutiu odvolala. Rozhodnutím obce H. č. X/XXXX zo dňa 28.06.2018 bol otec maloletého O. uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. ktorého sa dopustil tým, že ohrozil výchovu, vzdelávanie a zanedbal starostlivosť o povinnú školskú dochádzku svojho syna O. P., narodený XX.XX.XXXX, ktorý v školskom roku vymeškal za obdobie od 04.09.2017 do 29.06.2018 spolu 818 neospravedlnených vyučovacích hodín. Odvolanie zo dňa 27.07.2018 vzal otec dňa 31.10.2019 späť. Podľa oznámenia R. v Ž., zo dňa 09.05.2022, táto škola má vedomosť o tom, že maloletý O. do 30.08.2021 navštevoval Základnú školu v H., na X.Á. X. C. XX, v období od 01.2021 do 10.03.2022 ZŠ v R., z ktorej pripojila R. aj kópiu katalógového listu. Podľa vyjadrenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zo dňa 11.05.2022, maloletý O. bol od 04.09.2017 do 31.08.2021 evidovaný ako žiak Základnej školy v H., od 01.09.2021 do 10.03.2022 ako žiak ZŠ v R. a od 01.03.2022 ako žiak R. v Ž.. Rozhodnutím 3T/79/2019-491 zo dňa 21.02.2022 bolo zastavené trestné stíhanie vedené proti otcovi maloletého O. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písmeno b), ods. 3, písm. a) Trestného zákona, z dôvodu, že tak ustanovuje medzinárodná zmluva, a to článok 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Rozhodnutie o zastavení trestného stíhania nie je právoplatné, prokurátor voči nemu podal sťažnosť.

6. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s počiatočnými výhradami otca, že predmet konania odpadol, keďže je podľa otca konzumovaný neodkladným opatrením, ktorým súd nahradil súhlas otca so zápisom O. do ZŠ v R.. Neodkladné opatrenie sledovalo nevyhnutnú potrebu upraviť pomery v čase pred začiatkom školského roka, nakoľko odvolací súd považoval za dôvodné, aby o tejto spornej otázke medzi rodičmi bolo vykonané dokazovanie a následne súdom rozhodnuté, uložil matke lehotu na podanie osobitného návrhu, povinnosť ktorú si matka v tomto konaní splnila. Navyše v čase rozhodovania súdu zápis v systéme Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu nesvedčí tomu, čo sa snaží matka podaným návrhom dosiahnuť, nemožno teda uzavrieť ani konzumovanosť predmetu konania rozhodnutím o neodkladnom opatrení, preto súd v konaní pokračoval a rozhodoval.

7. Súd prvej inštancie sa v konaní zameril na to, aby maloletý O. mal prístup ku kvalitnej výchove a vzdelávaniu zodpovedajúci jeho najlepšiemu záujmu. Je zrejme, že medzi rodičmi nie je nesúlad len v otázke poskytovateľa vzdelávania (kedy matka navrhuje, aby toto do ukončenia základnej školskej dochádzky prebiehalo na ZŠ v R. a otec navrhuje aby prebiehalo na R. v Ž.), ale aj vo forme vzdelávania, kedy matka navrhuje, aby vzdelávanie prebiehalo prezenčnou formou a otec navrhuje aby prebiehalo individuálnym vzdelávaním. Otec mal voči ZŠ v R. viacero výhrad, vyčítal jej preplnenosť, kapacitnú a priestorovú poddimenzovanosť, vedeniu školy vyčítal rozpor s právnymi predpismi pri nariadení komisionálnych skúšok, keďže sa otec voči samotnému prijatiu O. do školy odvolal, vedeniu školy vyčítal, že klame, keď bez preskúšania hodnotili O. hodnotením „nedostatočný, hoci podľa neho nariadené komisionálne skúšky škola sama zrušila, zároveň vedeniu vyčítal, že mu nezriadilo na portáli Edupage prístup k účtu O. brata C.. Z uvedených dôvodov považoval vedenie školy za zaujaté, konajúce v prospech matky.

8. Súd prvej inštancie k výhradám otca k ZŠ v R. uzavrel, že tieto predstavujú subjektívne vnímanie, či už školy samotnej, alebo jej vedenia, nič z toho, čo výhradami tvrdil, otec nijako nepreukázal (s výnimkou skutočnosti, že podal odvolanie voči prijatiu O. do ZŠ v R.). Súd prvej inštancie preto nemal žiaden dôvod považovať ZŠ v R. za menej vhodnú školu, ako R. v Ž., navrhovanú otcom. Napokon, matka taktiež formulovala množstvo výhrad voči R. v Ž., pre ktoré túto školu považuje za nevhodnú. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že nakoľko medzi rodičmi nepanuje zhoda o konkrétnej škole, ako aj forme vzdelávania, bolo by v rozpore so záujmom maloletého O., aby práve on mal byť časťou vzorky, voči ktorej sa má realizovať experimentálne overovanie vzdelávania, ktorého výsledky majú byť k dispozícii v roku 2030, s tým, že následne sa rozhodne, či vzdelávací program R. v Ž. bude schválený (experimentálne overovanie vzdelávania vyplýva z rozhovoru so zakladateľom školy (č. l. 179 - 185 v spise). Súd prvej inštancie pritom zdôraznil, že rešpektuje vhodné zodpovedné rozhodnutie rodičov realizovať vzdelávanie svojich detí zákonom aprobovaným, hoci časom a výsledkami neprevereným spôsobom. Toto ale tento prípad nie je, rodičia v tejto otázke zhodu nemajú, súd prvej inštancie preto považoval za vhodnejšiu formu vzdelávania pre O. prezenčnú formu plnením školskej dochádzky mimo systému experimentálneho overovania. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v konkrétnom prípade nie je bez významu skutočnosť, že ani Štátna školská inšpekcia, ani Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, nemajú vedomosť, o tom, ako reálne prebiehalo vzdelávanie maloletého O., od nástupu do prvého ročníka základnej školy do 10.03.2022. O. je pritom od 16.04.2017 vo faktickej starostlivosti otca. V tejto súvislosti bol otec právoplatne postihnutý v priestupkovom konaní, keď rozhodnutím obce H. č. X/XXXX zo dňa 28.06.2018 bol otec maloletého O. uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z., ktorého sa dopustil tým, že ohrozil výchovu, vzdelávanie a zanedbal starostlivosť o povinnú školskú maloletého O., ktorý v školskom roku vymeškal za obdobie od 04.09.2017 do 29.06.2018 spolu 818 neospravedlnených vyučovacích hodín. Otec bol opakovane dopytovaný súdom, aby ozrejmil, kde, a s akým prospechom, resp. študijnými výsledkami O. navštevoval povinnú školskú dochádzku od prvého ročníka do 10.03.2022. Otec túto informáciu odmietol poskytnúť. Jediné, čo uvádzal bolo, že O. bol vzdelávaný prostredníctvom kmeňovej školy umožňujúcej individuálne vzdelávanie, ktoré O. podľa tvrdenia otca viac vyhovuje. Bez toho, aby mal súd informáciu o tom, ktorá škola je kmeňovou školou, kto bol osobou podľa § 24 ods. 4 školského zákona, prostredníctvom ktorej bolo realizované individuálne vzdelávanie, a bez toho, aby vedel, aké výsledky O. dosahuje. Za týchto okolností nepovažoval súd prvej inštancie otcov návrh na nahradenie súhlasu matky so zápisom O. do R. v Ž., resp. s dochádzkou v tejto škole, ako aj s individuálnym vzdelávaním, za súladný s najlepším záujmom maloletého O., preto súd prvej inštancie návrh otca v celom rozsahu zamietol. Súd prvej inštancie uviedol, že mu navyše nebol známy žiaden relevantný dôvod, ktorý by priamo bránil prezenčnému vzdelávaniu maloletému O., alebo odôvodňoval potrebu individuálneho vzdelávania maloletého O.. Obava, že by mohla byť O. na príťaž skutočnosť, že doposiaľ bol vzdelávaný mimo režimu prezenčného vzdelávania, nemá žiaden reálny základ, nie je ničím podložená, a ako takú ju súd aj vyhodnotil. Naopak, súd prvej inštancie vyhodnotil, že pozitívom prezenčného vzdelávania je nepochybne socializácia, vytváranie priateľstiev s rovesníkmi, čo súd pri svojom rozhodovaní bral do úvahy. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že hoci predmetom tohto konania je predovšetkým rozhodovanie o nezhode rodičov týkajúcej sa miesta a spôsobu plnenia školskej dochádzky, súd nemohol ignorovať súvislosť so súrodeneckým vzťahom maloletého O. k jeho bratovi C.. Súd sa spolieha, že navštevovanie rovnakej školy pomôže O. v postupnom prirodzenom budovaní vzťahu, s jeho bratom, od ktorého je od jari 2017 prakticky izolovaný, ktorý vzťah budú môcť postupne realizovať aj v domácom prostredí. Hoci tento aspekt nebol priamo predmetom konania, z pohľadu logiky súdneho rozhodnutia má svoj význam, a súd prvej inštancie ho pri rozhodovaní zohľadnil.

9. Pokiaľ ide o návrh otca na prerušenie konania do rozhodnutia o správnej žalobe matky proti rozhodnutiu o jej odvolaní proti rozhodnutiu o prijatí O. do R. Y. Ž., tento súd prvej inštancie zamietol. Konanie o správnej žalobe matky nepovažoval za také, ktoré by s ohľadom na dikciu ustanovenia § 164 Civilného sporového poriadku priamo vytváralo závislosť pre rozhodnutie v tomto konaní, a odôvodňovalo tak prerušenie konania. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že či už súd v konaní o správnej žalobe matke vyhovie, alebo nie, bez ďalšieho to nezohodu medzi rodičmi neodstráni. Naopak, súd považoval z pohľadu záujmu maloletého O. za súladné s jeho záujmom bez zbytočného odkladu nezohodu rodičov v otázke jeho vzdelávania vyriešiť a to rozhodnutím v tomto konaní.

10. O trovách konania súd rozhodoval podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Voči výroku II., III., IV. rozsudku súdu prvej inštancie podal otec odvolanie a to z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec uviedol, že je nesporné, že od 04/2017 je mal. O. vo faktickej osobnej starostlivosti otca a od 06/2021 na podklade rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 20CoP/71/2020, kým mal. C. je v osobnej starostlivosti matky. Otec má za to, že dôvody tohto rodinnoprávneho usporiadania boli v množstve súdnych konaní vysvetľované už dostatočne. Poukázal na skutočnosť, že z dôvodu dlhodobého výkonu osobnej starostlivosti matky o mal. C. pozná jeho potreby lepšie matka, kým z toho istého dôvodu pozná zase lepšie potreby mal. O. on ako otec. Vo vzťahu k mal. C. otec toto akceptoval tak, že keď matka otca požiadala, aby jej po ukončení prevádzky ZŠ v H. dal súhlas s podaním prihlášky do ZŠ v R., otec jej ho udelil. S podaním prihlášky do ZŠ v R. za mal. O. však otec nemohol súhlasiť. Otec uvádza, že vo svojom vyjadrení k návrhu matky zo dňa 16.12.2021 podrobne vysvetlil, že mal. O. si povinnú školskú dochádzku plní v inej škole, jej plnenie má naďalej zabezpečené, ZŠ v H. nikdy nenavštevoval, preto ukončenie prevádzky ZŠ v H. nemá na mal. O. žiaden vplyv. Ukončenie prevádzky pre O. neznámej školy logicky nemôže byť relevantným dôvodom pre podanie návrhu matky. Vzhľadom ku skutočnosti, že mal. O. plnenie povinnej školskej dochádzky zabezpečené mal, v 09/2021 nenastúpil do ZŠ v R.. Nakoniec, do tejto ZŠ mal. O. právoplatne ani prijatý nebol. V tomto smere je opis rozhodujúcich skutočností podaných v rozsudku neúplný. Súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že mal. O. v ZŠ v H. mal vymeškať značný počet hodín, ale už zamlčiava, že otec preukázal, že mal. O. do ZŠ v H. nebol právoplatne prijatý, resp. že voči rozhodnutiu ZŠ v H. o prijatí maloletého O. do 1. ročníka ZŠ podal odvolanie, o ktorom štátny orgán ani po 5 rokoch trvania odvolacieho konania nedokázal rozhodnúť. Konštatácia súdu o vymeškaných hodinách mal. O. v ZŠ v H. tak musí byť bez akéhokoľvek vplyvu na situáciu mal. O. a súd ju nemôže vyhodnocovať v neprospech otca, resp. v akejkoľvek súvislosti s mal. dieťaťom. Pri takejto konštatácii by súd musel vyhodnocovať vymeškané hodiny maloletého v tisícke ďalších škôl, kam maloletý prijatý nebol. Neuvedenie všetkých rozhodujúcich skutočností zo strany súdu však celkom zreteľne stavia otca nespravodlivo do zlého svetla, osobitne s poukazom na dôvod, pre ktorý súd otcov návrh zamietol. Rovnako účelovo vyznieva podľa otca aj ďalšia konštatácia dokázaných „faktov.“ Súd uvádza že mal. O. bol podľa vysvedčenia ZŠ v R. zo dňa 17.03.2022 klasifikovaný známku „nedostatočný“ zo všetkých predmetov. V odôvodnení rozsudku sa však už zamlčiava námietka otca (a jej následné vyhodnotenie zo strany súdu), že mal. O. nemal dôvod navštevovať ZŠ v R., keďže do nej právoplatne prijatý nebol; voči rozhodnutiu o prijatí mal. O. do ZŠ v R. podal otec odvolanie, o ktorom rozhodnuté nebolo. Maloletý O. nemal ani povinnosť, ale dokonca ani právo túto ZŠ navštevovať, takže akékoľvek hodnotenie jeho prospechu zo strany ZŠ v R. je celkom zreteľným prekračovaním oprávnení školy. Z takého istého dôvodu nemohlo byť maloletému zo strany ZŠ v R. nariadené komisionálne preskúšanie. Ak súd v odôvodnení poukazuje len na to, že maloletý dosiahol v ZŠ v R. hodnotenie nedostatočný, ale zároveň neuvádza, že maloletý túto školu nenavštevoval lebo do nej nebol prijatý, došlo zo strany súdu zrejme k selektívnemu hodnoteniu rozhodujúcich skutočností, ktoré viedli k nesprávnemu záveru o tom, čo je v najlepšom záujme dieťaťa. Otec opakuje, že maloletý O. v každom momente svojho školopovinného „života“ riadne navštevoval tú školu, do ktorej bol právoplatne prijatý. Súd akoby ignoroval fakt, že maloletý navštevuje ZŠ v Ž., do ktorej bol právoplatne prijatý rozhodnutím riaditeľa, ktoré bolo po podaní odvolania matky potvrdené rozhodnutím odvolacieho orgánu. Tieto rozhodnutia boli vydané v správnom konaní v rámci diskrečnej právomoci správneho orgánu a rozhodnutie „poručenského“ súdu ich zrušiť nevie. Maloletý do ZŠ v R. prijatý nebol, príslušné rozhodnutie správneho orgánu v správnom konaní vydané nebolo. Otec uvádza aj, že v tomto smere vyznieva zvlášťne aj formulácia výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým

súd určil, že maloletý „bude pokračovať“ v plnení školskej dochádzky v ZŠ v R.. Maloletý si nikdy neplnil školskú dochádzku v ZŠ v R., preto v nej nemôže ani pokračovať. Otec považuje za výslovne nepravdivé tvrdenia súdu, že otec s výnimkou skutočnosti, že podal odvolanie voči prijatiu maloletého do ZŠ v R., nepreukázal žiadne výhrady, ktoré voči ZŠ v R. vzniesol. Otec má za to, že súdu dostatočne preukázal postup ZŠ v R. v rozpore s právnymi predpismi pri nariadení komisionálnych skúšok a to predložením odvolania voči rozhodnutiu riaditeľky ZŠ v R. o prijatí na základné vzdelávanie zo dňa 29.07.2022, zhodným tvrdením oboch rodičov, že o odvolaní doposiaľ nebolo rozhodnuté, z ktorých skutočností je zrejmé, že škola do ktorej dieťa nie je prijaté, postupuje v rozpore s právnymi predpismi, keď dieťaťu, ktoré nie je žiakom jeho školy, nariaďuje komisionálne skúšky. Rovnako otec preukázal, že vedenie školy v R. „klame,“ keď školský prospech maloletého na nariadených komisionálnych skúškach ohodnotilo ako nedostatočný. Otec predložením rozhodnutia o nariadení komisionálnych skúšok, vrátane určenia ich termínov zo dňa 23.02.2022, odvolania voči rozhodnutiu o nariadení komisionálnych skúšok zo dňa 14.03.2022, oznámenia ZŠ o postúpení jeho odvolania zo dňa 17.03.2022 preukázal, že maloletý nemal povinnosť dostaviť sa na komisionálne preskúšanie a ani byť komisionálne preskúšaný. Rovnako túto skutočnosť preukázal Katalógovým listom žiaka pre nižšie stredné vzdelávanie ktorý dôkaz zabezpečil súd. Z poslednej vety Katalógového listu ktorý vystavila ZŠ v R. vyplýva, že maloletý dňa 11.03.2022 prestúpil do ZŠ v Ž., teda prvého termínu komisionálneho vzdelávania nariadeného na deň 14.03.2022 sa už len z tohto dôvodu oprávnenne nemohol zúčastniť. (Na dôvažok otec uvádza, že dátum 11.03.2022 uvedený v Katalógovom liste ako deň prestupu žiaka nie je správny, maloletý navštevuje ZŠ v Ž. od 25.02.2022, tj. od právoplatnosti rozhodnutia ZŠ v Ž..) Otec rozumie výhrade súdu, že súd nemal informáciu o tom, ktorá škola je (resp. pred právoplatnosťou rozhodnutia ZŠ v Ž. v minulosti bola) kmeňovou školou maloletého, kto bol osobou, prostredníctvom ktorej bolo realizované individuálne vzdelávanie a aké výsledky maloletý dosahoval. Nerozumie však tomu ako mohla byť táto skutočnosť podkladom k zamietnutiu návrhu otca na nahradenie súhlasu matky so zápisom maloletého do ZŠ v Ž.. Sama skutočnosť, že súd nemá informáciu o tom, ktorú ZŠ navštevoval maloletý v minulosti, ešte nie je dôvodom na to, aby súd vyhodnotil návrh otca, aby maloletý navštevoval inú ZŠ ako navrhuje matka, a to ZŠ v Ž., za nesúladný so záujmom mal. O.. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu nie je zrejmé, ktoré skutočnosti viedli súd k tomu, že vyhodnotil ZŠ navrhovanú otcom za „horšiu“ ako ZŠ navrhovanú matkou. Súd v odôvodnení rozsudku argumentačne vyhodnotil spor rodičov ohľadne plnenia školskej dochádzky individuálnou formou, ale spor rodičov ohľadne miesta plnenia školskej dochádzky už nie. Otec uvádza, že ZŠ v Ž. poskytuje vzdelávanie aj prostredníctvom štandardného, prezenčného vyučovania, čo bolo v konaní dokázané. Sama skutočnosť, že otec súdu neoznačil predchádzajúcu kmeňovú školu maloletého nemôže súd automaticky viesť k presvedčeniu, že je to matka, ktorá (lepšie) pozná potreby mal. O., veď vedomosť o rodinnoprávnom usporiadaní súd preukázateľne mal. Zo selektívneho výberu vykonaných dôkazov do úvodnej časti rozsudku, ako aj z absencie dostatočného vyhodnotenia rozhodnutia súdu pokiaľ ide o výber ZŠ, ktorú bude mal. O. navštevovať, sa skôr javí, že súd zamietol návrh otca preto, že ako nesúladný so záujmom maloletého vyhodnotil konanie otca, keď odmietol sprístupniť označenie ZŠ, ktorú maloletý navštevoval od 09/2017 do 02/2022. Takýto postup súdu je podľa otca nesprávny a javiaci a ako predpojatý. Ak súd vyhodnocuje určité minulé konanie rodiča ako nesúladné so záujmom dieťaťa, neznamená to, že každý návrh rodiča ohľadne usporiadania jeho dieťaťa, je nesprávny a nesúladný so záujmom dieťaťa. Súd prvej inštancie v odôvodnení nevysvetlil, prečo považuje návrh otca na nahradenie súhlasu matky so zápisom mal. O. do ZŠ v Ž. za nesúladný s jeho záujmom. Paradoxne, súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlil ani to, z akého dôvodu považuje návrh matky na nahradenie súhlasu otca so zápisom mal. O. do ZŠ v R. za zohľadňujúci jeho záujem. Otec osobitne poukazuje na skutočnosť, že do ZŠ v Ž. bol už maloletý právoplatne prijatý a túto ZŠ aj navštevuje, keď do ZŠ v R. právoplatne prijatý nebol (o jeho odvolaní doposiaľ nebolo rozhodnuté) a túto ZŠ v R. maloletý ani nenavštevuje. Tiež osobitne poukazuje na skutočnosť, že je to on, ktorý maloletému výlučne sám celých 5 školských rokov nepretržite poskytuje pomoc a vykonáva dohľad nad plnením jeho školských povinností, z ktorého dôvodu lepšie pozná preferencie a potreby dieťaťa ako matka. Aj keď majú rodičia úplne rovnaké a rovnocenné právo vybrať pre svoje dieťa školu, je to v tomto prípade otec, ktorý z hľadiska svojich skúseností s maloletým vie lepšie reflektovať na potreby dieťaťa. Súd prvej inštancie uprednostnil návrh matky, pričom z odôvodnenia rozhodnutia súdu nie je možné vyvodiť, čo súd k tomuto záveru viedlo. ZŠ v R. nemá s maloletým žiaden súvis, maloletý nebýva v R., v tomto meste nemá trvalý pobyt. Sama skutočnosť, že matka bez vedomia otca prehlásila mal. O., ktorého nemala 5 rokov v starostlivosti, na trvalý pobyt do svojho nového bydliska, v mnohom vypovedá o postoji matky, faktom však je, že maloletý dlhodobo reálne býva v Bratislave, v B.P. L., kde má aj trvalý pobyt. ZŠ v R. nie je spádovou školou maloletého. ZŠ v R. je školou, ktorú zvolila matka pre mal. C., ktorý je v jej starostlivosti, z dôvodu, že zodpovedá

jej potrebám a má pozíciu spádovej školy pre maloletého, teda garantuje jeho prijatie, je v blízkosti bydliska mal. C.. Tieto atribúty sa ale netýkajú mal. O.. Hoci súd prvej inštancie konštatuje, že sa v konaní zameril na to, aby mal maloletý prístup ku kvalitnej výchove, z odôvodnenia rozhodnutia súdu nemožno vyvodiť, že by tento úmysel skutočne sledoval a že sa mu ho podarilo naplniť. Otec je toho názoru, že súd prvej inštancie nedostatočne individualizovane vyhodnocoval záujem mal. O., pričom od otca požadoval to, čo nepožadoval od matky. Matka nijako nevysvetlila v čom považuje zápis mal. O. do ZŠ v R. za prospešnejší pre maloletého, čo súd v rozhodnutí prechádza mlčaním. Otec navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 14P/55/2021-261 zo dňa 03.06.2022 zmenil tak, že nahradí súhlas matky so zápisom maloletého O. P. na plnenie povinnej školskej dochádzky v Súkromnej základnej škole so sídlom E. XX, Ž., a určí, že maloletý si bude plniť povinnú školskú dochádzku v Súkromnej základnej škole so sídlom E. XX, Ž. a nahradí súhlas matky s podaním žiadosti o povolenie individuálneho vzdelávania v Súkromnej základnej škole so sídlom E. XX, Ž. v období od 11.03.2022 do 30.06.2026 a návrh matky zamietne.

12. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne a právne správny. Podľa matky súd prvej inštancie po náležite vykonanom dokazovaní dospel k správny skutkovým zaisteniam a správne prejednávajú vec posúdil. V úvode odvolania otec uvádza, že z dôvodu jeho dlhodobého výkonu faktickej starostlivosti o O. (od 04/2017 až doposiaľ) lepšie pozná potreby maloletého O.. Poukazovanie otca na túto skutočnosť a odôvodňovanie jeho návrhu z tohto dôvodu je pre matku absurdné. Matka zdôrazňuje, že otec síce má maloletého vo faktickej starostlivosti od 04/2017, avšak prevažnú väčšinu času v rozpore s vydaným neodkladným opatrením, ktoré otec nerešpektoval a maloletého O. matke neodovzdal. Tieto skutočnosti sú bližšie objasnené vo viacerých súvisiacich konaniach týkajúcich sa maloletých detí, na ktoré matka odkazuje. Matka počas daného obdobia a ani do dnešných dní nemá prístup k základným informáciám, ako je zdravotný stav, či vzdelávanie O. (s výnimkou informácii, ktoré jej poskytuje až ZŠ v Ž. a pediatrička), pretože otec ich odmieta matke, súdom či kolíznemu opatrovníkovi poskytnúť. Z tohto dôvodu rozhodnutie súdu v prejednávanej veci nemôže byť založené len na argumente otca, že pozná O. potreby lepšie, najmä keď tento stav sám zapríčinil a bez súhlasu matky vytvoril a ovplyvňoval tieto potreby, ktoré sú navyše v prevažnej miere v rozpore so záujmom maloletého, napr. podpora O. v nepotrebnosti udržiavania súrodeneckého vzťahu s C., či vzťahu s matkou. Tvrdenie otca, že O. si plní školskú dochádzku v inom zariadení ako bola ZŠ v H. a preto ukončenie vzdelávania 4. ročníkom a nemožnosťou nástupu O. do 5. ročníka v danej základnej škole nemá na O. vplyv, zostáva doposiaľ len v rovine nepodložených tvrdení. Matka poukazuje na fakt, že v čase iniciovania tohto konania nebolo potvrdené, kde a akým spôsobom sa mal. O. vzdeláva a túto informáciu otec odmietať aj počas prebiehajúceho dokazovania. To, že otec len opakovane bez akéhokoľvek relevantného dôkazu tvrdí, že mal. O. zabezpečil adekvátne vzdelávanie nerobí toto tvrdenie preukázanou skutočnosťou. Matka vzhľadom na neotvorenie 5. ročníka v ZŠ v H. bola nútená zabezpečiť ďalšie vzdelávanie maloletého na inej škole. Matka podala návrh vo veci samej aj na základe uloženej povinnosti Krajským súdom v Bratislave prostredníctvom vydaného neodkladného opatrenia. Zároveň matka zdôrazňuje, že dostupnými prostriedkami sa snažila otca prinútiť, aby dodržiaval nahradený súhlas otca s nástupom O. do 1. ročníka ZŠ v H.. V danej súvislosti matka podala aj trestné oznámenia na otca. Matka sa nestotožňuje s argumentáciou otca, že rozsudok je neúplný a súčasne, že absencia rozhodnutia odvolacieho orgánu o odvolaní otca proti prijatiu O. do 1. ročníka na ZŠ v H. znemožňuje vykladať vymeškané hodiny na ťarchu otca. Súd podľa matky v danom bode zdôraznil podstatnú okolnosť, a to že maloletý O. má zameškaný extrémny počet hodín. Nakoľko otec počas celého konania nepreukázal, že by mal. O. bol prihlásený na vzdelávanie v inom zariadení, súd prvej inštancie sledujúc najlepší záujem dieťaťa a zabezpečenie jeho základného práva na vzdelanie v nasledujúcich rokoch nemal inú možnosť ako dospieť k záveru, že maloletý nebol počas obdobia vo faktickej starostlivosti otca náležite vzdelávaný a otec si neplnil v tomto smere svoje rodičovské povinnosti. Tento záver nemení ani absencia formálneho rozhodnutia odvolacieho orgánu o odvolaní otca proti rozhodnutiu o prijatí mal. O. do 1. ročníka na ZŠ v H.. V danom kontexte matka zdôrazňuje, že súhlas otca so zápisom mal. O. do danej školy bol nahradený súdom a maloletý bol oficiálne vedený ako žiak ZŠ v H. (a nie v tisícoch ďalších škôl). Súčasne matka poukazuje aj na to, že otec si nemôže vyberať, kedy je formálne naplnenie podmienok prijatia zo strany školského zariadenia prípustné vykladať v jeho prospech a kedy v jeho neprospech. Otec nepripúšťa výklad zameškaných hodín na jeho ťarchu len z dôvodu absencie rozhodnutia odvolacieho orgánu (a to napriek vyššie uvedeným skutočnostiam), na druhej strane opakovane tvrdí, že si maloletý O. plnil školskú dochádzku v inom zariadení. Nakoľko však matka nedala s plnením školskej dochádzky O. v inom zariadení súhlas ani nebolo rozhodnuté o nahradení jej súhlasu a prihlášku nepodpísali obaja rodičia, matka sa domnieva, že prijatie O. do iného

zariadeniami, ktoré je otcom dlhodobo zatajované, bolo v rozpore so zákonom, pričom jej bola odobratá možnosť preskúmania takéhoto rozhodnutia súdom. Otec si bol náležite vedomý toho, že v prípade jeho nesúhlasu s rozhodnutím súdu o nahradení jeho súhlasu, resp. so zápisom O. do ZŠ v H. mal zvoliť príslušné právne kroky na zmenu školského zariadenia O. a nie ho bez vedomia kohokoľvek prihlásiť do iného zariadenia, resp. ho nechať neplniť si školskú dochádzku. Navyše v súvislosti s vymeškvanými hodinami O. v ZŠ v H. za 1. ročník bol otec v priestupkovom konaní uznaný za vinného podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. Proti tomuto rozhodnutiu otec podal odvolanie, ktoré viedlo k 4 rokom trvajúcemu rozhodovaniu v predmetnom konaní. Po 4 rokoch otec špekulatívne, pod hrozbou odsúdenia v trestnom konaní, zobral svoje odvolanie proti rozhodnutiu o spáchaní priestupku späť. Aj týmto úkonom fakticky potvrdil, že zápis maloletého O. v ZŠ v H. akceptuje. Súd prvej inštancie tak preto postupoval podľa matky správne, keď zhodnotil vymeškvané hodiny na ľarchu otca, najmä keď otec zamlčoval, či a ako mu umožnil alternatívne plniť školskú dochádzku a z tohto dôvodu nemal súd možnosť posúdiť tieto skutočnosti iným spôsobom. Matka z odôvodnenia rozsudku nevníma, že by zo strany súdu došlo k selektívnemu hodnoteniu rozhodujúcich skutočností, ktoré viedli k nesprávnemu záveru o najlepšom záujme dieťaťa. Otec v danom kontexte poukazuje, že v bode 11. rozsudku súd len konštatuje, že ZŠ v R. nariadila komisionálne skúšky, na základe ktorých bolo vystavené vysvedčenie O. so známou nedostatočnosťou zo všetkých predmetov, avšak ďalej sa nezaobrá otcovými námietkami o nezákonnosti tohto postupu. Podľa matky v bode 11. súd len konštatuje, že došlo k opísaným skutočnostiam, pričom z bodu 26. rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie evidoval argumentáciu otca o údajnom zrušení komisionálnych skúšok. Súd prvej inštancie ale založil svoje rozhodnutie na inej argumentácii a z odôvodnenia vyplýva, že otázka komisionálnych skúšok a vysvedčenia nemala zásadný vplyv na samotné rozhodnutie. Napriek tomu sa súd v bode 27. vysporiadal s argumentami otca a podľa matky správne dospel k záveru, že z vykonaného dokazovania otcove výhrady k zaujatosti ZŠ voči jeho osobe a nesprávnemu postupu školy nikdy neboli preukázané. Odvolanie otca proti rozhodnutiu o nariadení komisionálnych skúšok, či oznámenia o postúpení jeho odvolania nie je objektívnym dôkazom jeho tvrdení o zaujatosti školy a najmä jej nevhodnosti pre O. z hľadiska obsahu výučby, jej kvality, či iných súvisiacich aspektov vyplývajúcich na vzdelávanie maloletého. Matka pre doplnenie kontextu uvádza, že námietky voči zaujatosti školského zariadenia otec už v minulosti vzniesol aj proti ZŠ v H. a ZŠ v B. L., pričom ani v daných prípadoch neboli tieto tvrdenia zo strany otca preukázané. Súd prvej inštancie podľa matky neignoroval skutočnosť, že maloletý O. je právoplatne prijatý v Súkromnej základnej škole v Ž.. Ak sa otec domnieval, že právoplatné prijatie maloletého do otcom vybranej školy bude automaticky znamenať vyhovieň jeho návrhu, domnieval sa podľa matky nesprávne. Predmetom konania bola nehoda rodičov, ktorú školu bude navštevovať a nakoniec aj akou formou sa bude vzdelávať. Predmetom konania bolo preto posúdenie, ktorá z navrhovaných škôl zabezpečí vhodnejšie vzdelávanie maloletému. Navyše otec v rozpore s názorom matky a vydaným neodkladným opatrením (Uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 14P/21/2021-118 zo dňa 28.06.2021, v spojitosti s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.09.2021, č.k. 11CoP/266/2021-176) počas prebiehajúceho konania prihlásil mal. O. do Súkromnej základnej školy v Ž., čím len preukázal absolútne nerešpektovanie matky ako rodiča a rovnako aj súdnych autorít. Zároveň, ak sa otec opiera o fakt, že zriaďovateľ ZŠ v Ž. nevyhovel odvolaniu matky, matka poukazuje na odôvodnenie tohto rozhodnutia, kde sa zriaďovateľ vôbec nevysporiadal s tým, že bol nahradený súhlas otca so zápisom O. do inej základnej školy súdom ako aj s tým, že matka so zápisom nesúhlasí a príslušné ustanovenia školského zákona si interpretoval výlučne gramaticky a nesprávne. Proti danému rozhodnutiu je podaná správna žaloba, o ktorej nebolo doposiaľ rozhodnuté. Matka ďalej uvádza, že ZŠ v Ž. síce poskytuje aj prezenčnú výučbu, ale stále obsahom a spôsobom experimentálnym, odlišujúcim sa od štandardného vzdelávania. Navyše, prezenčná forma vzdelávania v ZŠ v Ž. ani nebola reálnou možnosťou, a to práve z dôvodu jej vzdialenosti od bydliska oboch rodičov. Počas pojednávania bol otec opakovane zo strany súdu dopytovaný ohľadom kmeňovej školy maloletého O., ktorú podľa otca doposiaľ navštevoval, rovnako tak súd mal snahu zistiť ako konkrétne prebiehalo O. vzdelávanie a aké výsledky dosiahol. Otec bol niekoľkokrát upozornený a bolo mu ozrejmé, že tieto informácie sú pre rozhodnutie potrebné, a to z dôvodu, aby bolo možné posúdiť, ktoré z aktuálne navrhovaných zariadení by bolo pre maloletého vhodnejšie, napr. aj z dôvodu zachovania určitej kontinuity vzdelávania, formy vzdelávania a pod. Napriek týmto poučeniam otec opakovane opakoval, že matka zmarí O. vzdelávanie, keď bude týmito informáciami disponovať, i keď matke nie je zrejmé, akým spôsobom by mohla zasiahnuť do vzdelávania, ktoré bolo v čase pojednávania ukončené. Otec neuniesol dôkazné bremeno na jeho strane, neposkytol súdu potrebné požadované informácie a domáhal sa, aby súd napriek tomu vyhovel jeho návrhu, výlučne na základe jeho ničím nepodložených tvrdení. Súd preto dospel podľa matky k správnej záveru, že v prípade absencie informácií o predchádzajúcom vzdelávaní mal. O. je v prípade konfliktu

rodičov potrebné prikloniť sa na stranu matky, ktorá navrhovala štandardné vzdelávanie s overiteľnými výsledkami vzdelávania žiakov daným spôsobom a ktorý je v prevažnej miere využívaný žiakmi v celej SR. Súčasne matka zdôrazňuje, že samotná skutočnosť, že otec informácie o doterajšom vzdelávaní O. odmieta komukoľvek poskytnúť vnáša do prejednávanej veci neistotu, či otec reálne zabezpečoval a do budúcnosti zabezpečí, aby si O. reálne plnil školskú dochádzku v ZŠ v Ž. a prípadne v akej kvalite. Sám O. sa viackrát pred matkou alebo kolíznym opatrovníkom vyjadril, že do školy nechodí. Matka zdôrazňuje, že napriek prijatiu mal. O. do ZŠ v Ž. otec nevedel preukázať počas niekoľkých pojednávaní, kto bude v prípade individuálneho vzdelávania O. osobou podľa § 24 ods. 4 Školského zákona. Zároveň už na pojednávaní matka uvádzala, že otec s mal. O. neabsolvoval ani monitor T 5, pričom škole uviedol ako dôvod zdravotné problémy mal. O.. Podľa informácií od pediatričky O. však otec lekára v danom týždni nevyhľadal. V súvislosti s aktuálnym vzdelávaním O. v ZŠ v Ž. matka poukazuje na „vysvedčenie“ O. z daného zariadenia. Slovné hodnotenie O. odráža experimentálnosť celého vzdelávania a s danou formou matka nemôže súhlasiť. Matka je presvedčená, že O. by mal navštevovať štandardnú školu, ktorá mu umožní rovnako ako jeho rovesníkom pokračovať v budúcnosti v ďalšom štúdiu bez ďalších komplikácií. Aj na internetovej stránke ZŠ v Ž. sa v súvislosti s prijatím na stredné školy po absolvovaní vzdelávania v tomto zariadení uvádza: „L. V. N. H. F. J. J. Y. R. Š., X. X. “. Č. G. V. Š. G. V. S. Y. G. Ľ..“. Matka sa obáva, že uvedené nielenže bude „H. F. J. J.“, ale tento môže dokonca úplne znemožniť, pretože absolútna väčšina stredných škôl pre prijatie vyžaduje hodnotenie známami. Matka má zároveň pochybnosti o priebehu a kvalite vzdelávania O. v ZŠ v Ž. ako aj spôsobe preverovania nadobudnutých vedomostí a zručností a hodnotenia O.. Matka sa po oboznámení so slovným hodnotením O. v ZŠ v Ž. dopytovala školy, na základe čoho bol O. ohodnotený v predmete matematika, keďže neviduje v systéme žiadne podklady pre udelené hodnotenie. Škola matku informovala, že prebehlo preskúšanie na osobnom stretnutí (o ktorom matka nebola informovaná), pričom O. mal predložiť škole aj pracovné zošity, pc a tablet. Na výzvu matky, aby jej škola zaslala skeny kópii pracovných zošitov ju škola informovala, že si nespravila kópie všetkých strán, preto budú kontaktovať otca. Keďže matka trvala na tom, aby jej zaslali aspoň tie, ktorými aktuálne disponujú a následne jej dopyšú tie, ktoré im otec zašle, škola matku informovala, že vlastne nedisponujú žiadnymi kópiami pracovných zošitov došlo k nedorozumeniu, a to napriek tomu, že sama škola napísala v predchádzajúcom emaille nasledovné: „J. S. J. R. F. X. R. B. J. B.A. H. X., F. R. J.. P., X. A. X. Č. X. J.. Opísaná skúsenosť matku utvrdila v obavách, že O. v skutočnosti nebude adekvátne vzdelávaný, priebeh jeho vzdelávania a dosahované výsledky nebudú nikým kontrolované a otec bude opäť prispôsobovať vzdelávanie maloletého svojim pracovným a súkromným potrebám. Matka sa počas konania jednoznačne vyjadrila, z akého dôvodu navrhovala ZŠ v R. a popieranie tejto skutočnosti zo strany otca len svedčí o tom, že otec si selektívne vyberá preňho priaznivé skutočnosti. Matka zdôrazňovala najmä spôsob vzdelávania, t.j. štandardný, možnosť prezenčnej výučby a s tým spojených výhod socializácie maloletého s rovesníkmi, možnosť naučiť maloletého pracovať aj v tíme, možnosť maloletého navyknúť si na povinnosti a režim spojený s prezenčnou výučbou, možnosť stretávania sa s mal. C. (a to s prihliadnutím na rodinnú situáciu) a podporovať budovanie ich vzťahu bez prítomnosti rodičov. Súčasne matka už v návrhu uviedla, že mal. O. v ZŠ v R. chodil na krúžok, takže priestory mu nie sú neznáme. Blízkosť ZŠ v R. k bydlisku oboch rodičov je možné vnímať pozitívne. Naopak z prebiehajúcich konaní je zrejmé tá skutočnosť, že zámerom otca nie je poskytnúť O. čo najlepšie vzdelanie, vyhovujúce jeho potrebám, ale naďalej udržiavať stav, kedy O. s matkou a bratom C. nemá žiaden normálny kontakt bez vplyvu a zasahovania otca a toto by v prípade, že by O. navštevoval školu v R., nebolo možné. Pokiaľ je O. navyknutý na domáce vzdelávanie, je tomu tak výlučne preto, že otec v snahe neumožniť matke a C. žiaden kontakt s ním, umelo vytvoril situáciu, že sa O. nemohol prezenčne vzdelávať. Pri nástupe do 1. ročníka ZŠ otec nenavrhoval žiadne individuálne ani experimentálne vzdelávanie, pretože taká potreba neexistovala. Pokiaľ podľa jeho názoru existuje teraz, je výlučne výsledkom nezákonného pôsobenia otca. Záverom matka uvádza, že súd prvej inštancie posúdil najlepší záujem maloletého dostatočne individuálne a z odôvodnenia uvedené vyplýva. Súd jednoznačne zodpovedal, prečo dospel k záveru, že prezenčná forma vzdelávania O. v ZŠ v R. bude vhodnejšia a to, že by bolo by v rozpore so záujmom maloletého O., aby práve on mal byť časťou vzorky, voči ktorej sa má realizovať experimentálne overovanie vzdelávania, ktorého výsledky majú byť k dispozícii v roku 2030, s tým, že následne sa rozhodne, či vzdelávací program SZŠ v Ž. bude schválený. Vychádzal i z toho, že otec bol právoplatne postihnutý v priestupkovom konaní, keď rozhodnutím obce H. č. X/XXXX zo dňa 28.06.2018 bol otec maloletého O. uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z. ktorého sa dopustil tým, že ohrozil výchovu, vzdelávanie a zanedbal starostlivosť o povinnú školskú maloletého O.. Taktiež odmietnutie poskytnutia informácii zo strany otca znemožnilo posúdiť, či forma experimentálneho vzdelávania v otcom navrhovanej škole by bola vhodnejšia forma vzdelávania a nebol známy žiaden relevantný

dôvod, ktorý by priamo bránil prezenčnému vzdelávaniu maloletému O. alebo odôvodňoval potrebu individuálneho vzdelávania maloletého O.. Ďalej to boli pozitíva spojené s prezenčným vzdelávaním ako sú nepochybne socializácia, vytváranie priateľstiev s rovesníkmi. Súd prvej inštancie sa aj spolieha, že navštevovanie rovnakej školy pomôže O. v postupnom prirodzenom budovaní vzťahu, s jeho bratom, od ktorého je od jari 2017 prakticky izolovaný. Na základe vyššie uvedeného matka navrhuje, aby odvolací súd odvolaniu otca nevyhovel a rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil ako vecne a právne správne.

13. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil (§ 378 C.s.p., § 219 ods. 3 C.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci upovedomení zákonným spôsobom.

14. Odvolací súd po preskúmaní výrokov rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré otec napadol odvolaním dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne a právne správne. V celom rozsahu sa odvolací súd stotožňuje s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie riadne odôvodnil prečo považoval v záujme maloletého, aby bolo vyhovené návrhu matky, teda aby maloletý O. navštevoval základnú školu v R.. Súd prvej inštancie zrozumiteľne uviedol, že by bolo v rozpore so záujmom maloletého O., aby práve on mal byť časťou vzorky, voči ktorej sa má realizovať experimentálne overovanie vzdelávania, ktorého výsledky majú byť k dispozícii v roku 2030, s tým, že následne sa rozhodne, či vzdelávací program SZŠ v Ž. bude schválený. Vychádzal pri rozhodnutí i z toho, že otec bol právoplatne postihnutý v priestupkovom konaní, keď rozhodnutím obce H. č. X/XXXX zo dňa 28.06.2018 bol otec maloletého O. uznaný za vinného zo spáchania priestupku podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z., ktorého sa dopustil tým, že ohrozil výchovu, vzdelávanie a zanedbal starostlivosť o povinnú školskú maloletého O.. Súd prvej inštancie zrozumiteľne vysvetlil, že odmietnutie poskytnutia informácií zo strany otca znemožnilo posúdiť, či forma experimentálneho vzdelávania v otcom navrhovanej škole by bola vhodnejšia forma vzdelávania a nebol známy žiaden relevantný dôvod, ktorý by priamo bránil prezenčnému vzdelávaniu maloletému O. alebo odôvodňoval potrebu individuálneho vzdelávania maloletého O.. Ďalej súd prvej inštancie oprel rozhodnutie aj o pozitíva spojené s prezenčným vzdelávaním ako sú nepochybne socializácia, vytváranie priateľstiev s rovesníkmi. Súd prvej inštancie vzhľadom na poznanie rodinnej situácie z ostatných konaní vedených na súde prihliadol i k tomu, že navštevovanie rovnakej školy pomôže O. v postupnom prirodzenom budovaní vzťahu s jeho bratom, od ktorého je od jari 2017 prakticky izolovaný. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi, ktoré súd prvej inštancie uviedol a ktoré viedli k vyhovneniu návrhu matky a zamietnutiu návrhu otca. Odvolací súd dopĺňa, že po zrušení rozsudku Krajského súdu v Bratislave vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom P., zo dňa 29.06.2021, č.k. 20CoP/71/2020-936 a to Nálezom Ústavného súdu č.k. ÚS 137/2022-64 zo dňa 12.05.2022, odvolací súd rozhodoval vo veci úpravy rodičovských práv a povinností opätovne a rozsudkom zo dňa 26.10.2022, č.k. 20CoP/76/2022-1022 rozhodol tak, že zveril maloletého O. a jeho brata C. do osobnej starostlivosti matke. Aj z tohto dôvodu je v záujme maloletého O., aby navštevoval školu v bydlisku a školu, ktorú navštevuje aj jeho brat. Navyše navštevovanie rovnakej školy oboma súrodencami napomôže tiež obnove ich narušeného vzťahu, ktorý bol zapríčinený najmä správaním sa otca, jeho výkonom starostlivosti o maloletého O. v takom smere, že ho izoloval od matky, od svojho brata dvojčaťa, neprejavil počas konania vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom žiadnu snahu o nápravu odborníkmi konštatovaného patologického stavu v rodine. Odvolací súd nevidí žiaden dôvod, pre ktorý je v záujme maloletého O., aby bol žiakom školy, ktorá je tak vzdialená od jeho bydliska, že prezenčná forma vzdelávania je vylúčená. Nie je nijako preukázané, že maloletý potrebuje individuálnu formu vzdelávania, či domáce vzdelávanie. Otec takúto formu zvolil len z dôvodu, aby matka nemala k maloletému prístup. Sám otec aj v konaní vo veci úpravy rodičovských práv a povinností uviedol, že neoznámil akú školu maloletý O. na prvom stupni navštevoval, z dôvodu, aby matka nebránila v návšteve tejto školy. Odvolací súd uvádza aj, že v danom prípade ide o spor o nezhodu rodičov vo výbere školy, ktorú ma dieťa navštevovať. Škola nemôže zapísať dieťa bez súhlasu oboch rodičov, alebo bez rozhodnutia súdu o nahradení súhlasu rodiča. Odvolací súd poukazuje na § 144a ods. 1 a 2 z.č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon), ktoré ustanovujú, že na podaniach týkajúcich sa výchovy a vzdelávania, o ktorých sa rozhoduje v správnom konaní, sa vyžaduje podpis

oboch zákonných zástupcov dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka, ak odsek 2 neustanovuje inak. Podpis oboch zákonných zástupcov dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka podľa odseku 1 sa nevyžaduje, ak a) jednému z rodičov bol obmedzený alebo pozastavený výkon rodičovských práv a povinností vo veciach výchovy a vzdelávania dieťaťa, ak jeden z rodičov bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností vo veciach výchovy a vzdelávania dieťaťa, alebo ak spôsobilosť jedného z rodičov na právne úkony bola obmedzená, b) jeden z rodičov nie je schopný zo zdravotných dôvodov podpísať sa, alebo c) vec neznesie odklad, zadováženie súhlasu druhého rodiča je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou a je to v najlepšom záujme dieťaťa. Ak škola v Ž. povolila zápis maloletého O. na ich školu a to napriek tomu, že nedisponovala podpisom aj matky na prihláške, teda nemala súhlas matky a napriek tomu, že bolo vydané súdne rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bol nahradený súhlas otca so zápisom maloletého O. na inú ZŠ, nepostupovala práve táto škola v zmysle uvedených zákonných ustanovení a konala tak, že nerešpektovala ani súdne rozhodnutie. Argument otca, že škola v R. nie je vhodná, nakoľko konala tak že porušovala zákon, nie je relevantný, a to jednak vo svetle vyššie uvedeného konania školy v Ž. a jednak aj z dôvodu, že tu bolo dané súdne rozhodnutie a to neodkladné opatrenie o nahradení súhlasu otca so zápisom do školy v R..

15. Vzhľadom na vykonané dokazovanie a zistený skutočný stav veci, vzhľadom na vyššie uvedené, zdôrazňujúc to, že aj maloletý O. bol súdnym rozhodnutím zverený do osobnej starostlivosti matke, je v jeho záujme, aby navštevoval školu v mieste bydliska, ktorú navštevuje aj jeho brat. Navštevovanie školy v R. prezenčnou formou umožní maloletému byť v kolektíve rovesníkov, socializovať sa. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

16. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

17. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).